

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A modern nőkről.

Nagy és nehéz problema. Ma csak mint különlegesség, társadalmi pikantéria foglalkoztatja a közvéleményt, de néhány esztendő múlva, mint égető, megoldandó kérdés fog jelentkezni.

A feminizmus emlegetése sok ember agyában fucsá torzképet szül; férfikalapos, bugyogós högyeket, buzogány helyett főzőkanalat, kard helyett kötőtűt forgató férfiakat ábrázolnak. Hogárthyszerű rajzok vonulnak el lelki szemünk előtt, látjuk a sok férjet, de mind egyikük háta mögött az ármányos feles tehenet is, mely olyan huncutul tartja a fejét, hogy szarvai, úgy tetszik — a férj homlokán diszelegnek. Bizonybizony, ha az asszonynak ugyanazok a jogai lesznek, mint a férfiaknak, alig kétséges, hogy a „Volt szeretőm tizenhárom“ kezdetű daltól eltűnik a mult idő, helyébe lép a jelen, hogy mindjárt helyet adjon a jövőnek.

Más férfi gondolatvilágában más a képek sorozata. A rideg, zászlóbontó csatakiáltás talán valaki arcát idézi fel emlékében. Szőke vagy barna leányét, kinek szegény, földhözragadt a családja, nyomoruság az otthona, hová nehéz testi munka után, megtört, fáradt tagokkal váncorog haza az apa, a

fivér, s hol tompa önmegadással fogyasztja életerejét a koravén édesanya. A leány lelke nagyobbra vágyott. Az iskola padján legyűrte a jómód gyermekeit, az ész, a lármás írógép, az idegölő telefon mellett ábrándozhat a mult szép emlékein.

Az a leány ott az írógép, a telefon mellett talán szeret is valakit, a társadalmi ranglétra néhány fokával magasabban állót, mint az ő családja. Hiába küzd egyénisége elismeréséért, az érvényesülés útja elzárva, a nőt a családja után ítéli meg, a szerint sorozza rangba a társadalom. Véle két szív is hiába szállna csatára, mert az apró tüszurások lassan, de annál biztosabban ölik meg a legigazabb szerelmet is. Pár titkon lopott csók és egyszer talán, a sok-sok ébredező remény vérefogytán, inaszakadtán az érzékek tomboló mómora és véle a bukás. A közvélemény eltöri a pálcát, odadobja a leány elé, aknek magasbatörő szárnyait a szocietas metélte el, a reményeit az morzsolta szét, és akinek egyedüli bűne volt, hogy elfelejtett szentnek születni.

Ime, két anyának gondolatmenete, képzeleteinek csapongása.

Sokan itt mindjárt le is zárnák a vitát, mondván, ma is módjában áll

a nőnek, hogy érvényesüljön. Menjen férhez, legyen hű feleség, szerető kézzel simogassa szét azokat a mély barázdákat, amiket az érdekharc von a férfi homlokára, végezze házi teendőit és neveljen a hazának hű polgárokat, odaadó hönleányokat. A többit hagyja a teremtés urára. És ha nem mehet férjhez? Akkor menjen el — cselédnek, hangzik a válasz.

Álljunk meg itt egy pillanatra, vajjon szabad-e és lehet-e az emberiség egy egész nagy csoportjának, a nőknek sorsát tisztára arra alapozni, hogy mindenki számára akad majdan férfi, aki megélhetését, egyéniségnek legalább szűk keretekben való érvényesülését, biztosítja? A férfi megél nő nélkül is, de a nőnek férjet kell keresni, hogy megélhessen. Azaz rosszul beszélek! A nő nem kereshet férjet, mert hiszen nem invitálhatja eképpen: „Kérlek szépen, légy az én uracsám és tarts el engem, mert különben éhen halok.“ A férfi megkérheti a szeretett nő kezét, mert hiszen megélhetést, társadalmi állást biztosíthat neki, a nő éppen ezekben szűkölködik. A milliomos kisasszonyokról persze nem szólok, mert azok pénzzel halászszaák az éhes potykákat, csukákat. A nő ma rá van utalva a férfira, rákényszerül a főkött

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

—16—

Az Igazgatóság.

TÁRCA.

BÜN.

Irta: Berkes Imre.

Talán félelve tartott a viszony, vagy még annyi ideje sem. Egyőjük sem tartotta számon. De úgy érezték mindketten, mintha már évek óta élnének együtt éjjel-nappal, esztendőök óta ismernék egymás szeszélyeit, érzéseit, rut vagy nemes gondolatait. Gyakran annyira meglankadt a szerelmük, — a leány szentnek nevezte ezt a közönséges viszonyt, — hogy a férfi így gondolkodott:

— Én nem értem azt a közönyt, amelylyel a férj felesége csalásait fogadja. Viszont érzem azt a tüzet is, amely a megcsalt férj lelkében lobog. De azt nem tudom, mit tennék akkor, ha engem elhagyna. Mit tennék akkor?

Ő vele sohasem beszélt erről. Szerette volna egészen kinyitni a leány lelkét, de mivel lusta és álmos volt mindig, félt az

összekoccanástól. Ha az úgy menne, egyszerűen, erőlködés nélkül, ahogy az ember elhuzza az ablak elől a függönyt s láthatja az eget, a tiszta udvart s az átellenes ablakokban a virágokat, akkor megpróbálkoznék. Másképp nem. A nőben mindig van valami csodálatos rejtelny: amit sohasem lehet megfejteni, vagy megérteni. Ez a magyarázat őt is kielégítette.

A leány a nényénél lakott. Szelid arcu, becsületes szemü teremtés volt, dolgos, de nagy vágyak éltek benne. Otthon senki sem gondolta volna, hogy rossz. S ő maga sokszor mondta, hogy ez nem bűn, nem rosszság, nem komizság. Ennek így kell lenni. Mindenki szeret valakit, mindenki él valakivel, az utcaléány, a grófné, a polgárasszony, a színésznő, mert élni kell. Ő várt valakire, nem jött. Meddig várjon még?

A férfinak tetszett ez az őszinteség. Legalább nem hazudik. Sőt arra is gondolt — nagy elvéve — hogy talán jó asszony is válnék belőle. A leány zaklatta is egy darabig. De abból nem lett semmi. Nem

lehet. Az komizság volna önmagával szemben.

Ujra egymás mellé ültek. Sötét, barátságatlan szobában lakott a férfi. A leány hátradólt a diványon s lehunyta a szemét. A férfi szivarozott. Egyőjük sem szólt . . . Fáradtak voltak.

— Hát látja, ennek semmi értelme sincs, — mondta végül halkan a leány. — Ez az örökös léhaság, ez nem vezethet jóra. Maga most keres, és én kevésből is kijövök. Meglátja, nagyon kevés kell az én háztartásomhoz.

— Kérem, hallgasson . . . Már megmondtam százszor, ez lehetetlen, nem akarom.

— Jó, akkor szakitunk.

— Bizonyosan van már valakije. Egy másik, gazdagabb szerető. Menjen hozzá. Nem bánom.

Igy mondta, durván, kiméletlenül. Feledte az ezernyi gyönyört, a leány vad csókjait és öleléseit.

A leány föl pattant. Rendbe hozta a hajját, a ruháját és szó nélkül elrohant.

— Nem bánom, nem bánom, — dör-

rendszeres vadászatára, mert a társadalom nem ad neki módot arra, hogy tulajdon erejéből felemelkedhessen, a közéletnek önálló tagjává válhassék, mikor aztán valóban megkinálhatná az egész élet hűséges szerelmével azt a férfit, kiből egész valója hiányzó másik felét feltalálta. Én legalább azt hiszem, hogy Pierre Curie és Sklodowska Mária házassága a legideálisabb kötelék lehetett, ami valaha két halandót összefűzött. És most, hogy a végzetes charette otromba kereké kioltotta a nagy tudós életét, egy nem kevésbé nagy tudós ül székében és tanít a párisi egyetemen és az élete hűséges társa Curie asszony.

Bizonyára csak fura virágot terem a feminizmus. Itt van a nők választójogának zajos kérdése, itt van a családi élet becsmérése, sőt világgá röpitése a szabad szerelem jelszavának. Nem vagyok próféta, de azt hiszem, hogy az idevágó társadalmi átalakulásig még igen sok víz elfolyik a Tiszán. Változásnak mégis kell történnie. Nem a szélsőségek, nem az egyszerre mindent akarás irányába, hanem csupán a nő szabadabb mozgása érdekében.

Nem is olyan régen másképp festett a világ. Az igények kevesebbek voltak, az emberek idegzete erősebb, és könnyebb a megélhetés. Akkor minden férfi sietett családot alapítani, hazavinni puha fészkébe édes, kis feleségét. Ma örül a legtöbb, ha egymagában birkózhatik az étellel, ezer, meg ezer követelésével. A nő magára marad.

Legjobb még a munkás paraszt-asszonynak. Ott nincs még a különbség, igazi munkástársa a férjnek, a tudásukban alig valami különbség, a munkájukban alig némi eltérés. Nem úgy az intelligens, a tehetséggel, észszel megáldott, vagy megvert teremtes. Vágyai vonzanak fölfelé és a társadalom berendezkedése lesujtja a földre. Nem csoda, ha szinte vadindulattal fordul azon szokások, azon erkölcsök ellen, amelyek nem egyéni

mögte a férfi. — Jobb most, minf később. Mi célja volna ennek az ostoba szeretkezésnek?

*

Ötödnapp egyedül ült a szobájában és a leány levelét olvasta. Csupa szemrehányás, panasz és vád. Rettenetes egyedülvalóságában, kielégítetlen szerelemtől égve, lázasan, igazat adott neki. Megbántotta a lelkét annak a leánynak, akiből nem haltak ki a tisztább érzések. Érzékeny volt, törékeny, roskadozó mint az az asszony, aki már öt gyermeket szült és nevelt... És azt mondta neki, hogy szeretője van, egy másik, finomabb gazdagabb ember.

— Léhaság volt, gazság, igaza van.

És most az elvált férj szenvedélye tüzelte agyát. Azé, aki még egyszer birni akarja feleségét, egyetlen egyszer, miként régen, pokoli boldogságban, emésztő fájdalomban. Most, rögtön, mert a másik pillanatban már elfoglalja helyét a szerető, akár volt, vagy nem, mert a leány akarja. Így mondta sokszor, hogy nem mindegy, vénségben elfonnyadni, vagy gyönyörben megvénülni. Ez jobb, édesebb, igazabb élet, amire joga van. Ha megkésik, mindennek vége...

Künn volt az utcán és sietett a lakása felé. Messze lakott, de máris ott volt. Százszor is elment a ház elé, felnézett az emeletre, de nem látta. Órák hosszat térfertgett, loholt,

értékét mérlegelik, nem a munkával számolnak, hanem egyedül asszonyi mivoltáért vágják el az utját.

Ujdonságok.

— **Meglesz a vízvezeték.** Vasárnap délután a község háza tanácstermében előértekezlet tartottak azon háztulajdonosok, akiknek szándékukban áll a vízvezeték létesítése. Az értekezleten jelen volt Ániszfeld Sándor vásárhelyi vállalkozó is, aki — az érdekeltség tekintélyes számát látva — az új 3 colos ártézikút megfurását és a csőhálózat teljes elkészítését — figyelembe véve, hogy az érdekelt tagok egymástól, helyenkint sok esetben nagy távolságra laknak, és az ily távolságok közti csővezeték jelentékeny költséget emészt fel — tagokint 250 koronáért lett volna hajlandó elkészíteni olyképp, hogy az utcai csőhálózatból az érdekelt tagok házukhoz a kapun belül csupán 1 méter csőre tarthatnak igényt és ki-ki onnét saját költségén tetszése szerinti helyre vezetheti. Tary István főszolgabíró ajánlotta, hogy mielőtt a vállalkozóval szerződést köténék, válasszon és küldjön ki az értekezlet saját kebeléből egy 5 tagú bizottságot a környékbeli ártézi kutak, illetőleg berendezések tanulmányozására. Az értekezlet ezen indítványt elfogadta s a kiküldött 5 tagú bizottság — értesülésünk szerint — e hó 26-án indul utra és már a másnapi értekezleten beszámol utjáról, aminek alapján az érdekeltség fölveheti a további tárgyalást a vállalkozóval. — Ez alkalommal örömmel jegyezzük föl, hogy a főutcán és a piac-téren lakó háztulajdonosok közül a lefolyt héten 35-en irtak alá olyan nyilatkozatot, amelyben kötelezik magukat a vízvezeték berendezési költségeihez egyenkint esetleg 250 koronával is hozzájárulni. Erre csupán azért volt szükség, hogy a mozgalom vezetői tájékozva legyenek arról, vajjon a fölvetett eszme egyáltalán kivihető-e? Mert a több helyen emlegetett 40—50 frtos hozzájárulással vízvezetékét hasonló körülmények között megépíteni képtelenség. A vízvezeték ügye ezzel oly stádiumba jutott, hogy a megvalósulásnak mi sem állja utját. Akik még a társaságba be

futott roskadoán, lihegve, bolondul, de nem látta.

— Elkéstem, — dühöngött magában, — már a másé, az új emberé, új, vad szerelmek lobbannak ki belőle. Megölöm, ha utamba akad.

Irt neki, nem felelt többet. Bosszura gondolt, de aztán ezt is elfeledte. Jó. Bűnhődjék, ő maga akarata.

Csak nem tudott róla lemondani. Féllesztendő boldogsága, zavartalan, de izgalmas mámoren újra föllángolt a lelkében. Mit csináljon? Kezdje tán előlről? Fusson az utálatos, kifosztott, romlott nők után? Mély undor fogta el, ha erre gondolt.

De, bár felöltött agyában, hogy elveszi, ez idegessé tette. Nem, úgy nem kell, másképp, az — veszedelmes. Inkább ő mint az új, a vetélytárs, akinek önként adta át a helyét. A leány mondta ezt, százszor is, hogy ő szereti, senki mást, s ha férjhez megy, akkor is fogja szeretni. Hazudott? Egy komiszság miatt nem szabad, nem lehet újra süllyednie. A nők ostobák s gyakran hiuságtól kerülnek ki az utca. Hátha ő is.

Levelét kapott tőle. Hozza el a leveleit, amiket neki irt, várni fogja, nem akarja, hogy ott maradjanak, mert férjhez megy.

Elvitte a leveleket és várta a leányt. Pontosan eljött. Nem kérte a leveleket. Rámosolygott a férfire. Így mentek tova, szólanul sokáig.

akarnak lépni, e hó 13-áig jelentkezzenek Bak-say Illés, Bertók János vagy Horváth Antal érdekelt tagoknál, mert a későbbi jelentkezés aligha lesz figyelembe vehető.

— **Kettős esküvő.** Molnár József szegvári gőzmalomtulajdonos fia: Molnár Antal június 14-én délután 4 órakor oltárhoz vezeti a szegvári róm. kath. templomban özv. Csányi Józsefné szép leányát: Jolánkát; ugyancsak e napon esküszik örök hűséget Marsovszky Mihály szegvári kereskedő a kisteleki róm. kath. templomban Molnár Annuska kisaszszonynak, Molnár József szegvári gőzmalomtulajdonos kedves és szép leányának. Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk a fiatal pároknak.

— **Fráter-estély Szentesen.** A magyar dalok nagymestere, a híres zeneköltő, Fráter Loránd ma vasárnap este a szentesi városi színházban hangversenyez. Fráter Loránd dalait ismertetni fölösleges, mert azt az egész országban színlében dalolják. Az estély a következő műsorral tartatik: 1. Prológ, előadja Mátéffy Margit. 2. Zongora-nyitány, előadja Tárnay Lajos. 3. Magyar dalok, előadja Fráter Loránd. 4. Feltékenység, vigjáték egy felvonásban előadják többen. 5. Magyar dalok, előadja Fráter Loránd. 6. Virágrege, előadják többen. 7. Magyar dalok, előadja Fráter Loránd. Hangverseny után tánc.

— **A tejhamisítás büntetése.** A földmivelésügyi miniszter elvi határozatként kimondotta, hogy tejhamisításért büntetésképp a törvény elzárást is megállapítván, ennek pénzbüntetésre való átváltoztatása a visszaesővel szemben csak nyomatékos enyhítő körülmények alapján lehetséges, a kellő indoklás nélkül történt átváltoztatás az ítélet feloldását vonja maga után.

— **A becsületes munka jutalma.** A földmivelésügyi minisztérium évek hosszú sora óta gyakorolja azt a dicséretes szép szokást, hogy vármegyénkben is évről-évre jutalommal és dicsérelő okmányokkal tüntet ki öt-öt olyan gazdasági munkást, akik egyazon gazdálkodásban hűséggel, becsületesen és szorgalmasan szolgálnak évek hosszú sora óta. Nemcsak a becsületes munka illő megjutalmazása és kitüntetés ez a minisztérium részéről, hanem példaadás is, mely buzdítására szolgál a gazdasági cselédeknek és munkásoknak, hogy becsületes igyekezetükkel hasonló kitüntetésben iparkodjanak majdan részesülni. Az idén a földmivelésügyi

— Hova megy?

— Dolgom van, sietek...

— Nézze bocsásson meg, ostoba voltam. Megbocsát 5 Még csak egyszer... egyetlen egyszer...

— Nem, soha, megfogadtam...

Befordultak egy mellékutcába s a férj lakása felé siettek. A leány egyre mondta, hogy nem soha, de mentől közelebb értek a házhoz, annál jobban elbágyadt, meglankadt.

A leány megállt.

— Jöjjön...

— Nem. Meglátanak...

De azért ment, ment. Gyorsan besurrant a kapun. Fölsietett a lépcsőkön s majdnem úgy esett be a szobába.

Ujra szerették egymást, izzón, bomló szerelemmel, léhán. Mert a leány nem mert rosszabb lenni, mint amilyen volt. De erre a kis, titkos, emésztő szomorúságra szüksége volt, mint a koldusnak a falat kenyérre.

És gondolni se akart arra, hogy a férfi mást szeressen. Egy romlott színésznőt, vagy egy izléstelenül kifosztott dámát.

miniszter kiterjesztette vármegyénkre ezt a szép szokását, amennyiben ez évben 11 gazdasági cseléd és munkás részesül nálunk ilyen kitüntetésben, nevezetesen; Rác Nagy Balázs szentesi, Jusztin József csongrádi, Szólik Balázs csanyteleki, Antal Lajos mindszenti, Hegyi György szegvári és Pál Antal sővényházi gazdasági cselédek, továbbá Laki Imre szentesi, Bihari József szegvári, Csepregi Lajos csanyteleki és Tóth András kisteleki gazdasági munkások, — akik egyenként 100—100 korona jutalomban és elismerő oklevélben részesülnek. A jutalmakat a derék, becsületes munkában megöregedett ezen gazdasági cselédeknek és munkásoknak Kelemen Béla dr. főispán ma vasárnap délelőtt 11 órakor fogja ünnepiesen átadni.

— **Tűzoltók közgyűlése.** A Mindszenti Önkéntes Tűzoltó-Egylet folyó hó 10-éről elhalasztott évi rendes közgyűlését e hó 28-án, azaz csütörtökön délután 2 órakor a község-háza tanácstermében tartja meg. A tagok ezután is fölkértnék, hogy a gyűlésen megjelenjen szíveskedjenek, mert a közgyűlés — tekintet nélkül a megjelentek számára, — alapszabályaink értelmében minden körülmények között meg fog tartatni. Elnökség.

— **Darányi miniszter és kendertermelés.** Darányi földművelésügyi miniszter leiratot intézett mindazokhoz a vármegyékhez, amelyekben a kendertermelés nagyobb arányú fölkarolása indokolt lenne, hogy a közgazdasági alap felhasználásával készségesen támogasson minden olyan akciót, mely a kenderáztatás rendezésére és ezzel a termelés fokozására alkalmas. Rendeletében a miniszter fölhívta a törvényhatóságokat, hogy az érdekeltek bevonásával értekezleteket tartsanak ezeknek határidejéről őt értesítsék, hogy szakembereit az értekezletre kiküldje. Ilyen értekezletek eddig Arad-, Bihar-, Szabolcs-, Temes- és Zemplénmegyében tartottak. Az értekezleteken megállapították azokat a termelési gócpontokat, ahol a kenderáztatás kérdése kisebb-nagyobb költséggel rendezhető és ahol már eddig is nagyobb mértékben termelnek kendert. A megtartott értekezletek hetvenhat ilyen gócpontot jelöltek meg, ahonnan a megjelent községi előljárók készségüket jelentették ki, hogy a jól jövedelmező kendertermelés fellendítése érdekében az áztatás ügyét megoldják és örvendezve viszik háza hírül, hogy a mesterséges áztatók berendezési költségeit a földművelésügyi miniszter nagyobb államszegélylyel lényegesen megkönnyebbiti.

— **Mikor kezdődik a vasárnap?** A német birodalmi törvényszék nemrég az a kérdés foglalkoztatta, hogy mikor kezdődik a vasárnap? És csodálatos, a jogtudósok, mint oly sokszor az életben, ez esetben is egész más véleményen voltak, mint a nem-jogász emberiség. Kérdezzünk meg bárkit és mindenkitől egyformán azt a feleletet kapjuk, hogy a vasárnap szombat és vasárnap közötti éjjelen kezdődik pontban tizenkét órakor. Ez azonban a német törvényszék szerint nem igaz. A vasárnap szerintük csak hajnal pirkadásakor napföltekor kezdődik. Addig mondja a német birodalmi törvényszék egyik legújabb ítélete, a szombat és vasárnap közti éjszaka nem egyéb, mint két munkanap közti időszak. A nép a vasárnapot nem kezdi már éjjelkor megünnepelni, hanem csak reggel, felkelés után. Csak a nagy ünnepek, aminők a karácsony, a husvét a pünkösöd stb. kezdődnek éjjeli tizenkét órakor, mondják a német birodalom legfőbb bírói.

— **Szabadságolás az aratás idejére.** A király elrendelte, hogy valamennyi térszabadság területén az idén nyáron három héttel szüneteljen a fegyvergyakorlat és megengedte, hogy ebben az időben az aratásra

szabadságolják a legénységet. Az aratásra való szabadságolásért nemcsak a szülők, hanem távolabbi hozzátartozóik is folyamodhatnak és ha a szabadságolandó korábban közös családi háztartásban élt velük, helyt is adnak a folyamodásnak.

— **Kövezik a piacteret.** Ne tessék megörülni, nem az egészséget. No de a mostani munka is szép haladást jelent a mi szegényes községünkben, amely erejéhez képest elég tekintélyes summát fordít évente kövezési célokra. Az idén néhány utcai járdán kívül a piacternek az a része kerül kövezés alá, ahol a mészárosok és hentesek elárúsítási helye van. Szakál Gáspár és társa vállalkozók már hordatják az anyagot s előreláthatólag a jövő héten hozzákezdnek a mintegy 80 méter hosszú és 4 méter széles elárúsító-hely kikövezéséhez. Sokan abba reménykedtek, hogy most az egész piacter kilesz rakva téglával! Legjobb volna is ez, ha a háztartási kassza kibírná a nagyméretű burkolat költségeit. De erről sajna most le kell mondanunk beláthatatlan jobb időnkig, amíg a pénz, ez a nagy hatalom, megengedi a munkálatok folytatását. Csak türelem!

— **Nobody.** Nobody az senki, és mégis. A mindentudó, mindenre képes detektív-zseni fogalma, az a Nobody, a melynek kalandjait egy jónevű és nagy tudású német író, Kraft Róbert írta meg és a mely elsőrangú magyar írók fordításában most jelenik meg magyarul.

A mióta Conan Doyle nyomozni küldte az ő Holmesét, azóta a realiztikus irány, a verita-irodalom meg lett termékenyítve és megszületett az újfajta bűnügyi regény.

A szórakozásból olvasó nem akar mást olvasni és mert az olcsót is keresi az izgalmas mellett, ez az újfajta bűnügyi regény hamarosan a ponyvába került, fércmunkák követték egymást és rengeteg azon kiadások száma, a melyek a régi Tatár Péter és hasonló Bucsánszky-féle ponyvánál is jóval alábbvalók.

Valósággal jóleső érzés fogja el az embert, ha ezen a téren tisztességest és jót talál. Mert a Nobody az a Sherlock Holmes-nél is nagyobb kutatáseni, történeti kalandosak, izgatók, de sohasem sülyednek le az irodalmi színvonal alá.

Nobody bejárja az egész világot, belenéz és betekintést enged az orosz nihilisták, az amerikai anarkisták titkaiba, belevilágít az egész világ bűnösének életébe, de néprajzi szempontból is érdekes munkát nyújt, mely e mellett tanulságos és könnyed stílusnál fogva mulatságos is. Végül olcsó. Egy füzet ára 30 fillér. És minden füzet egy teljes nagy bűnügyi regényt képez.

Kétségtelen, hogy Nobody mellett a ponyva-irodalom most már nem fog érvényesülhetni.

Dicséretet érdemel még a mű kiadója, Vass József a ki anyagi áldozatot nem kímélve, létre hozta a munka magyar kiadását.

— **Agyonlőtte az őrmestertársát.** A félegyházi honvéd-laktanyában, mint egy esti lap írja, egy őrmester tegnap hajnalban agyonlőtte az őrmestertársát. A titkosatos eset előzményeiből csak annyi szivárgott ki, hogy a két őrmester egy mulatóhelyen kuglizott és összeveszett. Este a két őrmester látszólag teljes egyetértésben ment haza a kaszárnyában levő közös lakásukra és lefeküdtek. Hajnal tájban az őrmesterek szobájával szomszédos legénységi szobák legénysége lövések zajára ébredt föl. Az álmukból fölvert katonák berohantak az őrmesterek szobájába, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. Az egyik őrmester vértől borítva feküdt ágyában, a másik meg az ágy előtt állt, füstölő szolgálati revolverével a kezében. A katonák a lövöldöző őrmestert lefegyverezték és atadták az elősiető őrségnek. A másik őrmester azonban már ekkor halott

volt. Gyilkos társa ötször lőtt rá alvó társára, amelyek közül már az első is halálos volt. A zászlóalj parancsnoksága a legnagyobb titokban értesítette az esetről a budapesti ezredparancsnokságot a honnan még tegnap délután egy százados-hadbíró vezetése alatt bizottság szállott ki a helyszínére. A vizsgálat a legnagyobb titokzatossággal folyik. A gyilkos őrmestert letartóztatták.

— **Az Országos Központi Hitelszövetkezet újabb szubvenciója.** Élénk emlékezetben van még az az általános elégedetlenség, mely az Országos Központi Hitelszövetkezet ez évi mérlege nyomán kelt. A szövetség fővárosi és vidéki tagjait módfelett meglepte az igazgatóságnak az a furcsa és mindenképen szokatlan jelentése, amelyben bevallja, hogy az intézetnek még az előző évekre visszanyúló több százezer koronás vesztesége van, amelynek fedezésére az egész 1907-ik évi nyereséget fel szándékozik használni. Csakhogy 1906-ban viszont nyereséget mutatott ki az intézet s osztalékot is fizetett. A tagok a közgyűlésen hasztalan kértek felvilágosítást az érthetetlen kimutatásokról; az igazgatóság általános kijelentésekbe burkolózott csak, pedig nyíltan hirdették gazdasági körökben s a lapok is megírták, hogy több, mint egy millió korona veszteségnek a méglegben való megemlézéséről van szó. — Ekkor több oldalról kormánybeavatkozást sürgettek s az intézet ügyeinek szigorú felülvizsgálását. A nagy harcnak meglepő folytatása lett. A kormány valóban beleavatkozott a dologba. De a szigorú vizsgálat — úgy látszik — elmaradt, hanem ahelyett — mint az „Egyetértés“ írja — újabb egy millió négyszázezer korona szubvenciót ad az állam a nevezett intézetnek az ipari anyagraktári, gépműhely, termelő és értékesítő szövetkezetek központi szervezésére.

— **A féltékeny férj boszuja.** A Velence közelében levő Mestre olasz városkában egy vándorcirkusz előadása közben véres tragédia játszódott le. Rafaeli akrobata csodaszép felesége szerelmi viszonyt folytatott egy Damesini nevű gazdag földbirtokossal. A férj megtudta, hogy felesége megcsalja és ezért kegyetlen tervet eszelt ki, hogy a hűtlen asszonyon boszút álljon. Meglazította a sodronykötelet, amely a trapezt tartotta. A gyönyörű akrobata-asszony ugyanis ezen a trapezen szokta végezni naponta legveszedelmesebb produkcióját. Mikor a Rafaeli felesége ezt a mutatványt produkálta, a trapez hirtelen leszakadt és a szép asszony holtan terült el a cirkusz porondján. Damesini magánkívül rohant a kedvese holttestéhez és zokogva csókolta a halott hideg kezét. Mikor ezt Rafaeli meglátta, vak dühében felragadt egy fejszét és agyonütötte a földbirtokost. A gyilkos akrobata azután maga jelentkezett a rendőrségen.

— **A repülő tót.** Részben mulatságos, részben pedig meglehetősen botrányos dolog játszódott le szerdán délután a Szeged felől Vásárhelyre menő személyvonaton. Az eset szereplői: egy meglehetősen gyenge borbén levő kaszáruló tót és egy csomó jól megtermett vásárhelyi kofaasszony. A vásárhelyi kofák a szegedi hetipiacon voltak s hazafelé menet olyan kocsiba ültek, melyben már egy kaszáruló tót helyet foglalt. A tótnek végtelenül tetszett az asszonyok szomszédsága s elkezdett incselkedni, kacsalódni velük, ami azonban az asszonyoknak meg nem nagyon tetszett, mert közülük az egyik alaposan összeszidta a szerelmes szívű bocsoros polgártársat. Ebből aztán nagy és fenyegető veszedelem támadott, ami az algyői állomáson egész háborúsággá nőtte ki magát. Az udvarlásban megakadályozott tót ugyanis, aki a kocsis folyosójának ajtajánál állott, hogy bosszuját kitöltse, a vonat indulásának pillanatában lelökte az egyik kofa megrakott garabolyát a kocsiról s mintha véletlenül történt volna, jóízűen elkezdett nevetni. Nevetése azonban csak egy pillanatig tartott, mert a másik pillanatban ő is a garabolya után gurult, mivel az egyik asszony letaszította a lépcsőn. Mire a földről felkászálódott, a vonat már messze járt.

— **Hervadás.** Most, mikor a május ragyogó, fényes napjai virágba borították a fákat, az orgonabokrok elnyílása után, hogy az akácok fehér firtái édes illatukkal betöltik az utcákat, hervadás van kinn a fehértanyák között. A vizek letakarodtak a semlyékek laposairól, az éjjeli harmatok megszűntek s a tikkasztó hőség perzseli már az alig kifakadt mezőket, hervasztja a szépen megindult tavaszi veteményeket. Az árpa haragos zöldje sárgulóra válik s az izzó homoktól a rozskalászok alsó levélhajtásai megszáradnak. Esőért könyörög a gazda s remegve, sóvárogva nézi a láthatáron feltűnő felhőket és sóhajtva látja azok meddő távozását. Fúj a szikkasztó szél s perzseli a fölkhavart homok a tengeri most kibujt hajtásait. Aggódva ráncba verődik a tanyai népek verejtékes homloka s elszomorulva tekint a jövő felé. És imádkozik, esőért imádkozik kinn a homokon.

— **Országos iparosgyűlés.** Junius 7-én és 8-ikán, pünkösdi ünnepének két napján Aradra gyülekeznek az ország építőiparosai, hogy ott hányják-vessék meg azokat a teendőket, amelyeket az ipari béke helyreállítása, megszilárdítása és fenntartása megkövetel. Közülük négyezer előkelő iparos érkezik erre a nagyszabásúnak ígérkező ünnepre az ország minden részéből, hogy résztvegyen a Magyar Építőiparosok Országos Szövetségének vándorgyűlésén s hogy egyuttal jelen legyen annál a nagy horderejű, sőt szociálpolitikai szempontból egyenesen történeti jelentőségű akciónál, amely az összes magyar iparosok egy táborba tömörülésének kezdetét jelenti. A pünkösdi ünnepek alatt tartja meg ugyanis alakuló közgyűlését Aradon a Magyar Munkaadószövetségek Országos Központja, amely hivatalosan lesz Magyarország ipari életét a sztrájkok és bojkottok pusztító veszedelmétől megszabadítani és megteremteni az összes magyar iparosok között azt az állandó kapcsolatot és összhangot, amelyből egy gazdaságilag és erkölcsileg egyaránt megerősödött magyar középosztály fog kinőni.

— **A rovarok zenéje.** A tücsköt és a szöcskét a költők a mezők hegedűseinek szokták nevezni, aminek manapság már némi tudományos alapja is van. Mert a rovarok nem a torkukkal adják azokat a bizonyos hangokat, a zenéléshez tényleg olyan szervük van, amely feltűnően hasonlít a hegedűhöz. Némely rovar csak nappal zenél, mint például a fekete színű mezei tücsök, mások meg csakis éjjel, mint például a zöld színű házi tücsök. Ezeknek a rovaroknak hátsó teste részben kicsiny, hidalaku emelkedésekkel bír, amelyekhez a rovar szárnyait dörzsöli, aminek következtében az illető rovarra jellemző hang támad. A legtöbbjüknél a hátsó testnek pergamenszerű része van, a mely rezonáló lemez gyanánt szolgál és a hangot erősíti. Érdekes, hogy a legtöbb zenélő rovarnak nincs hallása. Kivételt képeznek azonban a tücskök, amelyeknek igen éles hallásuk van, mert azonnal abbahagyják ciripelésüket, mielőtt léptek közelednek. További tudományos kutatások fogják megállapítani, vajjon az évszakok, a napszakok, koruk s a meteorológiai viszonyok befolyásolják-e a zenélő rovarok hangját és ha igen, mennyire.

— **A malom tolvaja.** Szakáll József mindszeri molnár Pálkó Mihály gőzmalomtulajdonostól nagyobb mennyiségű lisztet lopott. A szegedi törvényszék ezért a napokban Szakállt 6 havi fogházra ítélte.

— **Halál idegenben.** Szegény Lakatos Pál orosházi kubikos sem hitte volna, mikor a tavasszal övétől elbucszott és elment messze idegenbe Fehérvármegyébe földmunkára, hogy nem látja faluját, sem hozzátartozóit nem látja meg többet. De hát a sors úgy akarta, hogy ne honi földben nyugodjék Lakatos Pál és árván marad családja ne ejthessen könnyet nyugóhelye egyszerű fejfájára. Ritkán jön a dolgos embertől hiradás. A kerges kéz nem tudja forgatni a

pennát. Legfeljebb keresménye feleslegét ha néha-néha haza küldi és azzal ad magáról életjelt, hogy nehéz munkában izzad övéért. A héten azonban jött hir Lakatos Pálról. Olvasásánál szomorú kétségbeesés ült ki az asszony arcára és sűrűn pergett arcára szemének harmatja. Meghalt az ember, el is földelték. Munkája közben a magas föltés megcsúszott és a lezuhanó földtömeg maga alá temette. Holtan került ki alóla.

— **Kérelem.** Azon tisztelt gazdákat, kiknek az ideai vetésnél alkalmuk volt az időkülönbséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikelése között megfigyelni, felkérjük, szíveskedjenek eziránti tapasztalataikat, akárhonnan szerezték is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magkereskedésével, Budapest, Rottenbiller utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mauthner cégnek ugy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes köszönetének hálás kifejezése mellett, a tényleges adatokat 8 nap alatt akár levelezőlapon is, vele tudatni.

— **A pálinka.** A rendelkezésünkre álló statisztikai kimutatás szerint az 1907. évben 363 millió 547,223 liter pálinkát ivott meg a magyar nép és ezért összesen 545 millió 320,930 koronát fizetett ki. Ebben az összegben nincs benne a bor- és sörfogyasztás. Csak a pálinka. Tehát az az ital, amely mindenképen nélkülözhető, s a mely szellemileg és testileg egyaránt tönkre teszi a vele élő.

— **Uj 20 koronás bankjegyek.** Az osztrák-magyar bank 1900. március 31-én bocsátotta ki a most forgalomban levő 20 K-s bankjegyeket és mert már sok hamisítvány van forgalomban, elhatározta ezek bevonását. Az új 20 K-s bankjegyeket junius 22-én bocsátják forgalomba, melyeknek mintáját Hegedüs László fiatal magyar festő rajzolta, ki a megbízást a hirdetett pályázaton nyerte el.

— **Mi minden készül a papírból?** Az amerikai ipar egyre nagyobb gondot fordít a papírosnak különféle célra való fölhasználására. Egy amerikai szaklap azt írja most, hogy egyre növekedik azoknak a háziasszonyoknak a száma, akik nemcsak az abrosz és asztalkendő, hanem még a függönyök pótlására is egy bizonyos fajta preparált papírost használnak s ezzel nemcsak a tisztaságnak hódolnak, hanem a takarékoság elvének is, mert ez a papíros igen olcsó és a mellett megtakarítják vele a mosás költségeit is. Egy amerikai ember olyan famentes papírost talált föl, amely nagyszerűen használható gyapot, karton, sőt még a len helyett is. Ennek a találmánynak még az a haszna is megvan, hogy igen tartós. A feltaláló azt mondja, hogy csak idő kérdése, hogy ebből a papírosszövetből mikor fognak fehérneműt készíteni. Az eddigi papírgallér hamar kiment a divatból, mert nem voltak eléggé tartósak és nem is voltak valami szépek. Az új gyártmány hir szerint sokkal olcsóbb, alig lehet megkülönböztetni az igazi len-

szövetttől és valószínű, hogy igen hamar népszerű lesz a praktikus amerikaiak között, mert egyszeri használat után ellehet dobni. Az már ismeretes dolog, hogy összepréselt papírosból olyan téglát csinálnak, amely ellenálló képesség dolgában tultesz az igazi téglán. Kocsikerék is készül már papírosból és tartóság dolgában szintén kiválik. Amerikában most azon vannak, hogy a tejet szállítsák papíroskannákban. Egyszeri használat után ezeket a kannákat elégetik.

— **Értesítés.** A Mindszenti Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja működését már megkezdte a Lavicska-féle házban levő helyiségében s a részvényes tagok befizetéseiket ma délelőtt 10 órakor és szerdán délután 2 órakor megkezdhetik. Az Igazgatóság.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1908.

Eladó székek.

Thonet-féle székek mindenféle mintában jutányos áron kaphatók Keresztes Áron asztalos-mesternél Mindszenten. Ugyanott székülések külön is kaphatók.

Divatos bútorok

a legjobb kivitelben kaphatók
FELBERBAUER ISTVAN

asztalosmester bútornagyraktárában

Hódmező-Vásárhely, Andrassy-utca 22.

Népbank átellenében,
az emeletes Bereczk-palotában.

Syndeticon

(Halenyv)

mely a legerősebben összeragaszt bármiféle törött tárgyat, vasat, porcellánt, üveget, tájképpipát, kisebb tubusokban darabonként 20 fillérért beszerezhető Horváth Antal papírkereskedésében Mindszenten.

A szoba legszebb díszé

és értékes emlék minden családban egy nagyított fénykép, amely családunk valamely tagját megszólalásig hűen ábrázolja. Többet ér ez bármely szindús képnél, noha sokkal kevesebb pénzbe kerül. Fényképnagyítást bármely kis fénykép után művészies, szép kidolgozással 47-63 cm. nagyságban darabonként 8 koronáért készít

☐ **Horváth Antalné fényképészeti műterme.** ☐

Fényképfőlvételek minden nap, borús időben is sikerrel eszközölhetők. Gondos munka, jutányos, szabott árak.